

Marian Machura (1933-2016). Biografia

Marian Machura urodził się 14 sierpnia 1933 roku w Borowicy niedaleko Lublina. Jego Ojciec Roman, pracował jako organista w miejscowym kościele, a mama Genowefa zajmowała się domem. Marian był najstarszym z rodzeństwa, miał brata Jana i pięć siostr: Krystynę, Irenę, Barbarę, Teresę i Grażynę. Cała rodzina żyjąc skromnie, mieszkała w drewnianym domu przeznaczonym dla parafialnego organisty.

Młody Marian uczęszczał do miejscowej Szkoły Podstawowej, a w wolnych chwilach pomagał ojcu w przydomowym ogrodzie. Od dziecka interesował się muzyką, której dźwięki wypełniały rodzinny dom. Machurowie posiadali stary, wiedeński fortepian na którym Marian codziennie ćwiczył.

W 1939 roku wybuchła II wojna światowa co znacznie pogorszyło warunki życia rodziny Romana Machury. Po wojnie Państwo Machurowie chcąc zapewnić lepszy byt swoim dzieciom, przenieśli się do Piotrawina niedaleko Opola Lubelskiego. Tam też młody Marian ukończył Szkołę Podstawową (1948).

W 1948 roku rozpoczął on muzyczne kształcenie w lubelskiej Średniej Szkole Muzycznej w klasie organów Czesława Cegłowskiego. Ćwiczył grę na organach, należał do chóru katedralnego prowadzonego przez Mariana Ochalskiego oraz sam pracował na swoje utrzymanie pełniąc obowiązki organisty w miejscowych kościołach. Kształcenie muzyczne Marian Machura uzupełnił uczęszczaniem do Liceum Ogólnokształcącego dla pracujących im. Tadeusza Kościuszki w Lublinie (1950-1953).

W 1953 roku zdał egzaminy do Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie. Kształcił się na Wydziale Instrumentalnym w klasie organów profesora Józefa Chwedczuka (1953-1959) oraz równoległe uzyskał dyplom

ukończenia Wydziału Teorii, Dyrygentury i Kompozycji (1955-1960). Równocześnie pełnił obowiązki zastępcy organisty – Jana Jargonja – w kościele św. Katarzyny w Krakowie.

Jesienią 1956 roku Marian Machura objął posadę organisty zabytkowego opactwa benedyktynów w Tyńcu niedaleko Krakowa. Jeszcze w okresie studiów poznał miłość swojego życia pianistkę Marię Kabut. Cztery lata później w 1960 roku młodzi absolwenci uczelni muzycznej pobrali się i zamieszkali w zabytkowym dworku tynieckiego opactwa. Niedługo później na świat przyszły trzy córki państwa Machurów: Magda, Marta oraz Maria.

Od 1963 roku Państwo Machurowie rozpoczęli pracę pedagogiczną w krakowskim szkolnictwie muzycznym (Państwowa Średnia Szkoła Muzyczna, Państwowe Liceum Muzyczne, Akademia Muzyczna). Marian Machura w okresie działalności zawodowej uczył różnych przedmiotów: organów, harmonii, improwizacji, chorału gregoriańskiego a nawet folkloru. W Tyńcu sam założył regionalny zespół Pieśni i Tańca *Tyniec*. Układał melodie i przygotowywał zespół do licznych występów. W Tyńcu zainicjował (1972) i prowadził znane w Polsce Tynieckie Recitale Organowe, dzięki którym sam prowadził ożywioną działalność koncertową.

Państwo Machurowie wykształcili liczne grono muzyków kościelnych dla potrzeb krakowskiego Kościoła. Sam Marian Machura jest autorem programu oraz struktury kształcenia przyszłych organistów tj. Sekcji Muzyki Instytutu Liturgicznego w Krakowie, gdzie – po przeprowadzeniu przewodu habilitacyjnego w krakowskiej Akademii Muzycznej (1989) – pracował na stanowisku docenta Papieskiej Akademii Teologicznej (1991-1998).

Obok działalności pedagogicznej pracował jako kompozytor muzyki liturgicznej na którą wzrosło zapotrzebowanie po Soborze Watykańskim II. Kompozycje liturgiczne, jak dotąd w gregoriańskiej oprawie dostosowywano do potrzeb języków narodowych. Wśród kompozycji Mariana Machury warto

wymienić liczne śpiewy liturgiczne: jutrznie, nieszpory, pieśni a zwłaszcza znaną na całym świecie Mszę pod nazwą *Msza Machury*.

Przez kilka dekad muzyk z Tyńca prowadził naukę chorału gregoriańskiego w krakowskich ośrodkach liturgicznych tj. u ojców Benedyktynów, Dominikanów, w Seminarium krakowskim, a współpraca z ojcami Paulinami zaowocowała powszechnie cenionymi i uznanymi nagraniami owej muzyki.

Najważniejszym wydarzeniem życia i działalności Mariana Machury było poznanie ks. Karola Wojtyły późniejszego papieża Jana Pawła II. To właśnie święty papież dostrzegł talent i osobowość muzyka z Tyńca co zaowocowało jego późniejszymi muzycznymi dokonaniem. Marian Machura za swoją pracę i oddanie na rzecz Kościoła został nagrodzony papieskimi odznaczeniami: *Pro Ecclesia et Pontifice* (1981) oraz *Orderem Rycerskim Świętego Sylwestra* (2000).

15 października 2016 roku, w wigilię 38-rocznicy wyboru na *Stolicę Piotrową* kardynała Karola Wojtyły, Marian Machura odszedł do *Domu Ojca*.

Dominik Sprada